

Majandus- ja
kommunikatsiooniministri 17.
detsembri 2007. a määruse nr 103
“Aktsiisikauba valmistamiseks
kulutatud toorme ja aktsiisikauba
koguse mõõtmiseks, alkoholi puhul ka
etanoolisisalduse määramiseks
kasutatavate mõõtevahendite
metrooloogilistele omadustele
esitatavad nõuded”
lisa 1

AKTSIISIKAUBA MÕÕTMISEKS KASUTATAVATE MÕÕTEVAHENDITE LUBATUD VEAPIIRID

Mõõdetav füüsikaline suurus; mõõtevahendi liik	Lubatud veapiirid või täpsusklass
I. Alkoholi ja selle valmistamiseks kulutatud toorme koguste mõõtmine	
1. Kestva dünaamilise toimimisega mõõtesüsteemid vedelike koguste mõõtmiseks; enne 30.10.2006 siseriikliku tüübikinnitustunnistuse saanud elektroonsed massimõõtesüsteemid (tiheduse- ja mahulugemid ei ole ametlikud); trummel-alkoholimõõturid (2.1)*	(klass 0,5) ±0,5% mõõdetud kogusest
2. Mahumõõdud (mõõdunõud) 5 l – 200 l (2.5)	±0,2% nimimahust; klass A
3. Alkoholomeeter (mahukontsentratsiooni-areomeeter) (8.6)	klass I, II või III (näiduvea väärtus ±0,05 mahukontsentratsiooni% klassil I; ±0,1% klassil II ja III)
4. Alkoholi areomeeter (8.6)	klass I, II või III (näiduvea väärtus ±0,1 mg/cm ³ klassil I; ±0,2 mg/cm ³ klassil II ja III)
5. Termomeeter (II või III klassi alkoholomeetri osana või kasutamiseks koos alkoholomeetriga) (8.9)	II või III klassi alkoholomeetri osana näiduviga ±0,10 °C või ±0,20 °C, olenevalt skaalajaotise väärtusest;
	kasutamiseks koos I, II või III klassi alkoholomeetriga ±0,10 °C või ±0,20 °C, olenevalt skaalajaotise väärtusest;
6. Tihedusmõõtur etanooli vesilahuste mõõtmiseks (8.5)	näiduvea piir etanooli vesilahuse mõõtmisel ±0,2 mg/cm ³
7. Mitteautomaatkaalud (etanoolisisalduse määramisel) (1.5)	klass II
8. Silindrilised mensuurid (2.4)	klass A või ±0,2% mõõdetud mahust
9. Statsionaarsed silindrilised, sh vaateklaasiga ja/või välise mõõtetorudega vertikaalsed või horisontaalsed mõõtemahutid (2.6)	±0,3% mõõdetud mahust
10. Mitteautomaatkaalud (1.4)	klass III
II. Tubaka koguste mõõtmine	
1. Mitteautomaatkaalud	klass III
III. Kütuse koguste mõõtmine	
1. Kestva dünaamilise toimimisega mõõtesüsteemid vedelike koguste mõõtmiseks; mõõtesüsteemid autotsisternidel; laevade, raudtee- ja autotsisternide laadimisel; enne 30.10.2006 siseriikliku tüübi-	klass 0,5 ±0,5% mõõdetud massist

kinnitustunnistuse saanud elektroonsed massimõõtesüsteemid (tiheduse- ja mahulugemid ei ole ametlikud) (2.1)	
2. Pideva toimimisega mõõtesüsteemid torustikel (2.2)	klass 0,3
3. Veeldatud gaaside mõõtesüsteemid (2.3)	klass 1,0
4. Statsionaarsed silindrilised, sh vaateklaasiga ja/või välise mõõtetorudega vertikaalsed või horisontaalsed mõõtemahutid (2.6)	$\pm 0,3\%$ mõõdetud mahust
5. Mõõtemahutite juurde kuuluvad ning laadimissõlmi ühendavad püsitorustikud (taatlemine geomeetrilisel meetodil) (2.7)	$\pm 0,5\%$ mõõdetud mahust
6. Laeva-mõõtemahutid (2.8)	$\pm 0,3\%$ mõõdetud mahust
7. Liikuvad mõõtemahutid, mis on püsivalt paigaldatud sõidukile või raudteeveeremile (2.9)	$\pm 0,2\%$ mõõdetud mahust
8. Pikkusmõõdud (mõõdulindid ja jäigad või pooljäigad mõõdud) (6.1)	klass I, II või D; mõõtmistel laevamahutites klass I või D
9. Mahutite nivoomõõturid (6.2)	klass 2
10. Püsipaigaldatud plaatina-temperatuuriandurid või temperatuurimõõtesüsteemid temperatuuri määramiseks mõõtemahutites või torujuhtmetes (8.11)	andurid klass A või B, süsteem $\pm 0,5\text{ }^{\circ}\text{C}$
11. Digitaaltermomeetrid Pt-anduriga (8.10)	$\pm 0,5\text{ }^{\circ}\text{C}$
12. Tihedusmõõturid (8.5)	$\pm 0,5\text{ mg/cm}^3$
13. Areomeetrid kütusekoguste määramisel (8.7)	$\pm 0,5\text{ mg/cm}^3$
14. Mitteaautomaatkaalud (1.4)	klass III
15. Automaatkaalud (raudteekaalud) liikuvate vagunite ja rongide kaalumiseks (1.6)	klass 0,5
16. Automaatkaalud liikuvate autode kaalumiseks (1.7)	klass 0,5
IV. Maagaasi koguste mõõtmine	
1. Membraangaasiarvestid (3.1)**	klass 1,5 või 1,0 või veapiiridega $\pm 3\%$ / $\pm 2\%$
2. Rootorgaasiarvestid (3.2)**	klass 1,0 või 1,5 või veapiiridega $\pm 2\%$ / $\pm 1\%$
3. Turbiingaasiarvestid (3.3)**	klass 1,0 või 1,5 või veapiiridega $\pm 2\%$ / $\pm 1\%$
4. Ultraheli-gaasiarvestid (3.4)	klass 1,5 või 1,0
5. Gaasi leppekoguse mõõturid (3.5)	piirvea väärtusega töötingimustel $\pm 0,7\%$ või $\pm 1,0\%$; piirvea väärtusega tootja poolt standardi EN 12405-1:2006 punkti 8.1 alusel määratletud tingimustel $\pm 0,5\%$
V. Elektrienergia koguste mõõtmine	
1. Otse- või trafoühenduse aktiivelektrienergia arvestid (5.1)	klass A, B või C
2. Induktsioonmõõtesüsteemiga aktiivelektrienergia arvestid (5.2)	klass 1 või 2
3. Elektroonse mõõtesüsteemiga aktiivelektrienergia arvestid (5.3)	klass 1, 2, 0,2S või 0,5S

4. Mõõtetetraford (5.4)	klass 0,2, 0,2S, 0,5 või 0,5S (voolutrafordel) klass 0,2 või 0,5 (pingetrafordel)
-------------------------	--

* Sulgudes on toodud viide majandus- ja kommunikatsiooniministri 12. detsembri 2006. a määruse nr 104 „Kohustuslikule metrooloogilisele kontrollile kuuluvate mõõtevahendite nimistu, mõõtevahendite olulised ja erinõuded, sealhulgas täpsusnõuded, ning mõõtevahendite taatluskehtivusajad” lisa 2 asjakohasele punktile.

** Kordustaatlusel on lubatud veapiiride kahekordne väärtus.